

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PARAMOS BŪSTUI ĮSIGYTI AR IŠSINUOMOTI ĮSTATYMO NR. XII-1215 2, 5, 10, 12,
14, 16, 18 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. **Tinkamas būstas** – būstas, kurio vienam asmeniui ar šeimos nariui tenkantis naudingasis plotas, vertinamas mokant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, yra ne mažesnis kaip 10 kvadratinų metrų ir ne didesnis kaip 14 kvadratinų metrų.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija finansuojama iš valstybės biudžeto, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus, kai būsto nuoma finansuojama iš savivaldybės biudžeto.“

2. Pakeisti 5 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Būstų nuoma ne trumpesniai kaip 5 metų laikotarpiui iš fizinių ar juridinių asmenų Vilniaus miesto ar rajono, Kauno miesto, Klaipėdos miesto, Palangos miesto ar Neringos savivaldybėms finansuojama iš valstybės biudžeto apmokant 70 procentų išsineuotų būstų nuomos kainos, kitoms savivaldybėms – 80 procentų išsineuotų būstų nuomos kainos, užtikrinant šioje dalyje nurodytos būstų nuomos savivaldybėse finansavimą pagal poreikį. Valstybės biudžeto lėšos, skirtos būstų nuomai iš fizinių ar juridinių asmenų apmokėti, savivaldybių biudžetams paskirstomos, pervedamos, tikslinamos, naudojamos ir už jas atsiskaitoma socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Teisė į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją

1. Teisę į rinkoje nuomojamo būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus:

1) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių;

2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas, tenkantis vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis kaip 10 kvadratinų metrų arba mažesnis kaip 14 kvadratinų metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma;

3) šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka išsinuomojo fiziniams ar juridiniams asmenims (išskyrus savivaldybes) priklausančių tinkamą būstą.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų ir šeimų, teisę į rinkoje nuomojamo tinkamo būsto faktinio nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, kuriems nesuteikiamas socialinis būstas per šio įstatymo 16 straipsnio 9 dalyje nustatytą laikotarpį, išskyrus atvejus, kai asmenys ar šeimos:

1) prašyme suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti išreiškė pageidavimą (-us), susijusį (-ius) su vietove, kurioje turėtų būti siūlomas nuomotis socialinis būstas, ar gyvenamojo namo aukštu, kuriame turėtų būti siūlomas nuomotis socialinis būstas;

2) yra socialinio būsto nuomininkai, turintys teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą.“

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo bendrą metinį limitą nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, atsižvelgdamas į valstybės biudžeto asignavimus valstybės iš dalies kompensuojamiems būsto kreditams teikti.“

5 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Savivaldybės būstas, atsižvelgiant į socialinio būsto poreikį, savivaldybės tarybos ar jos įgaliotos savivaldybės administracijos sprendimu įrašomas į socialinio būsto fondą ir naudojamas teisę į socialinio būsto nuomą turintiems asmenims ir šeimoms aprūpinti būstu.“

6 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 4 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) asmuo ar šeima savivaldybės administracijos nustatytu laiku be svarbių priežasčių du kartus neišreiškė rašytinio sutikimo ar nesutikimo nuomotis jiems siūlomą socialinį būstą arba asmuo ar šeima savivaldybės administracijos nustatytu laiku be svarbių priežasčių du kartus neišreiškė rašytinio sutikimo ar nesutikimo nuomotis jiems siūlomą socialinį būstą, atitinkantį jų prašyme nurodytus socialinio būsto reikalavimus, susijusius su vietove, kurioje yra socialinis būstas, ar namo, kuriame yra socialinis būstas, aukštu. Savivaldybės administracija antrą pasiūlymą dėl to paties socialinio būsto nuomos turi pateikti ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo pirmo pasiūlymo pateikimo dienos;“.

2. Papildyti 16 straipsnio 8 dalį 10 punktu:

„10) likusiems be tėvų globos asmenims, palikusiems socialinės globos, grupinio gyvenimo ir (ar) savarankiško gyvenimo namus.“

3. Papildyti 16 straipsnį nauja 9 dalimi:

„9. Asmenų ir šeimų, įrašytų į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, socialinio būsto nuomos laukimo (buvimo šiame sąrašė) laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai.“

4. Papildyti 16 straipsnį nauja 9 dalimi:

„9. Asmenų ir šeimų, įrašytų į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, socialinio būsto nuomos laukimo (buvimo šiame sąrašė) laikotarpis negali būti ilgesnis nei 3 metai.“

5. Buvusias 16 straipsnio 9 ir 10 dalis laikyti atitinkamai 10 ir 11 dalimis.

7 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis

1. Asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal šio įstatymo 10 straipsnį ar į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal šio įstatymo 8 straipsnį, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis nustatomas pagal bazinį būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį, kurį nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, vadovaudamasis Vyriausybės patvirtinta Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodika, ir kuris negali būti mažesnis nei Vyriausybės nustatytas minimalus bazinis būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis.

2. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis perskaičiuojamas pagal Vyriausybės patvirtintą bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficientą, nustatomą pagal vidutines būsto nuomos rinkos kainas, šeimos narių skaičių, ir atsižvelgiant į valstybės biudžeto galimybes gali būti perskaičiuojamas įvertinus vartotojų kainų indekso, kainų ir gyventojų pajamų pokyčius, kai šie pokyčiai didesni kaip 3 procentai.

3. Vyriausybė, tvirtindama šio straipsnio 2 dalyje nurodytą koeficientą, turi užtikrinti, kad būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis būtų ne mažesnis kaip 50 procentų rinkos vidutinio nuomos mokesčio, apskaičiuoto asmeniui pagal tinkamo būsto naudingojo ploto normatyvą. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija negali viršyti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydžio.“

8 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis

1. Asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalį ar į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal šio įstatymo 8 straipsnį, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis nustatomas pagal bazinį būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį, kurį nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, vadovaudamasis Vyriausybės patvirtinta Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodika, ir kuris negali būti mažesnis nei Vyriausybės nustatytas minimalus bazinis būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis.

2. Būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, mokamos šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims ir šeimoms, dydis ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis perskaičiuojamas pagal Vyriausybės patvirtintą bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficientą, nustatomą pagal vidutines būsto nuomos rinkos kainas, šeimos narių skaičių, ir atsižvelgiant į valstybės biudžeto galimybes gali būti perskaičiuojamas įvertinus vartotojų kainų indekso, kainų ir gyventojų pajamų pokyčius, kai šie pokyčiai didesni kaip 3 procentai.

3. Vyriausybė, tvirtindama šio straipsnio 2 dalyje nurodytą koeficientą, turi užtikrinti, kad būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis būtų ne mažesnis kaip 50 procentų rinkos vidutinio nuomos mokesčio, apskaičiuoto asmeniui pagal tinkamo būsto naudingojo ploto normatyvą. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija negali viršyti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydžio.

4. Asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į rinkoje nuomojamo tinkamo būsto faktinio nuomos mokesčio dalies kompensaciją pagal šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalį, mokama tinkamo būsto faktinio nuomos mokesčio dalies kompensacija šio įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Papildyti 29 straipsnį 2 dalimi ir visą straipsnį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Lėšų, gautų pardavus savivaldybės būstus ir pagalbinių ūkio paskirties pastatus, panaudojimas

1. Lėšos, gautos pardavus savivaldybės būstus ir pagalbinių ūkio paskirties pastatus pagal šiame įstatyme nurodytas sąlygas, pervedamos į savivaldybės biudžetą ir naudojamos socialinio būsto fondo plėtrai, atskaičius su savivaldybės būsto ir pagalbinių ūkio paskirties pastatų vertės nustatymu susijusias išlaidas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos lėšos negali būti naudojamos rinkoje nuomojamo tinkamo būsto faktinio nuomos mokesčio dalies kompensacijai mokėti šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais.“

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 1 straipsnis, 2 straipsnio 2 dalis, 4, 5 straipsniai, 6 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 7 straipsnis įsigalioja 2020 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnis, 6 straipsnio 3 ir 5 dalys, 8 ir 9 straipsniai įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalis įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

4. Savivaldybės užtikrina, kad, vykdant socialinio būsto fondo plėtrą, asmenų ir šeimų, įrašytų į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, socialinio būsto nuomos laukimo (buvimo šiame sąrašė) laikotarpis būtų mažinamas pagal 2024 m. sausio 1 d. ir 2026 m. sausio 1 d. įsigaliosiančius Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 16 straipsnio 9 dalies reikalavimus.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, savivaldybių tarybos iki 2020 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

6. Asmenys ir šeimos, kuriems nustatyta teisė į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją ar į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją ir kurie išsinuomojo tinkamą būstą pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusias Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatas, šiam įstatymui įsigaliojus, minėtos teisės dėl to, kad vienam asmeniui ar šeimos nariui tenkantis išsinuomoto būsto naudingasis plotas yra mažesnis kaip 10 kvadratinų metrų, nepraranda.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas